

วัดพระธาตุหนองบัว

- ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ชานเมืองอุบลราชธานี ห่างจากตัวเมืองประมาณ 3 กิโลเมตร ถนนธรรมวิถี (แยกจากถนนชยางกูรไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ประมาณ ๕๐๐ เมตร) ตำบลในเมือง อำเภอในเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ตาม ถนนเลียขเมือง บนทางหลวงหมายเลข 212 สายอุบล-อำนาจเจริญ วัดพระธาตุหนองบัวเป็นวัดราษฎร์ นิกายธรรมยุต

วัดพระธาตุหนองบัว มีพื้นที่ทั้งหมด ๕๑ ไร่ ๑ งาน ๖ ตารางวา มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	จรดหมู่บ้าน
ทิศใต้	จรดหนองบัว
ทิศตะวันออก	จรดถนนหนองบัวพิทักษ์
ทิศตะวันตก	จรดหมู่บ้าน

- ความเป็นมาและความสำคัญ

มูลเหตุการสร้างวัดพระธาตุหนองบัว เริ่มต้นจากกลุ่มพุทธศาสนิกชนผู้ยึดมั่นในการปฏิบัติธรรมกลุ่มหนึ่ง มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการสร้างวัดให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม และเป็นที่ยึดเหนี่ยวในวาระมงคลกึ่งพุทธกาล พุทธศตวรรษ ๒๕๐๐ กำหนดแผนการก่อสร้างวัดเริ่มแรกในที่ดินของ นายฟอง สิทธิธรรม ซึ่งในขณะนั้นถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลาง จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยข้อกล่าวหาว่าเป็นกบฏภายใน ผู้ทำหน้าที่ติดต่อขอที่ดินสร้างวัดประกอบด้วย นายทองพูน ยุวมิตร (พ่อค้าฐานะดี) หัวหน้า คณะหมู่ นายอุ่น ไวยหงษ์ รองหัวหน้าคณะ และอีกหลายคน ทุกคนได้พากันออกเดินทางไปหานายฟอง ที่เรือนจำกลางจังหวัดอุบลราชธานี โดย นายทอง พูลยุวมิตร ได้เล่าเรื่องตามที่คณะศรัทธาให้นายฟอง สิทธิธรรม ฟังโดยละเอียดและขอทราบที่ดินแปลงนี้จะถวายหรือจะขายให้ทางคณะศรัทธาก็พอใจ ขอแต่ให้ได้ตามประสงค์

เมื่อนายฟอง สิทธิธรรม ได้ฟังจนทราบเรื่องโดยละเอียดแล้ว ก็มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง เพราะตนมีความปรารถนาอยู่แล้วว่าอยากถวายที่ดินแปลงนี้ให้สร้างวัด ตนแม้จะถูกกักขังอยู่ในเรือนจำก็ไหว้พระสวดมนต์เป็นประจำและได้ตั้งสัจจะอธิษฐาน ขอให้มิสัตบุรุษมาขอที่ดินแปลงนี้สร้างวัด ดังนั้นเมื่อสมดังความประสงค์ที่ตั้งใจปรารถนาก็ปีติยินดีเป็นล้นพ้นแทบจะพูดไม่ออกตื่นต้นใจไปหมดเมื่อทราบความประสงค์ แล้วได้ทราบรายชื่อของคณะกรรมการที่สร้างวัด จึงกำหนดมอบถวายที่ดินแปลงนี้

เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๔๘๘ ได้รับการบริจาคที่ดินจาก นายฟอง นางจันทร์มี สิทธิธรรม เพื่อให้ทำการสร้างวัด มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ เมื่อเวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ น มีคณะผู้ริเริ่มการเบื้องต้นกับอุบาสกอุบาสิการ่วมกับฝ่ายเจ้าหน้าที่และเจ้าของที่ประมาณ ๖๐ คน

วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๔๘๘ ตรงกับวันพุธ ขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีมะแม เป็นวันขุดโค่น

தாகถางเป็นปฐมฤกษ์ จึงได้ตกลงบอกหมู่คณะได้เตรียมมีด-จอบ-เสียม พร้อมด้วยดอกไม้รูปเทียนเพื่อ
เคารพต่อเทพเจ้าก่อนลงมือ มีประมาณ ๒๐ คน สำหรับการลงมือที่แรกนี้อาจารย์จันทร์ประไพ ได้
ล่องหน้าไปนอนค้างคืน ก่อนอยู่หนึ่งคืน เพื่อนั่งสมาธิวิปัสสนา และแจ้งแก่เทวดาอารักษ์ ตามเรื่องที่จะทำ
ต่อไปแล้วก็นอน ได้ปรากฏนิมิต(ฝัน)ว่า ในอาณาเขตที่จะสร้างวัด มีผู้คนจำนวนมากอาศัยอยู่ได้พากัน
อพยพโยกย้าย อุ้มลูกจูงหลานพร้อมทั้งขนข้าวของ และสัตว์เลี้ยงของตนออกเดินทางไปทางทิศ
ตะวันออกเฉียงเหนือของที่นี่เพื่อย้ายไปอยู่ที่อื่น ต่างก็ โง่เขลากันว่าที่แห่งนี้อุบาสิกอุบาสิกาเขาจะสร้างวัด
พุทธศาสนาพวกเราจงพากันหนีไปอยู่ที่อื่นเพื่ออนุโมทนาสาธุการ และปรากฏว่าเขาไปอยู่ทางดง
ก้านเหลือง ซึ่งขณะนั้นทางราชการได้สร้างเป็นสวน “วนารมย์” ครั้นรุ่งขึ้นจึงได้เล่านิมิตให้พรรคพวกฟัง
แล้วทุกคนต่างก็มีความยินดีต่อนิมิตนี้

สิ่งก่อสร้างสำคัญสมัยแรกสร้างวัดมีจำนวนไม่มากและไม่มั่นคงเท่าไรนัก ประกอบด้วย
ศาลาโรงธรรมและกุฏิชั่วคราว ๕ หลัง แต่ละหลังมุงหญ้ากั้นฝาขัดแตะปูพื้นกระดานเฉพาะศาลาโรงธรรม
หลังคามุงด้วยสังกะสี แต่ในปัจจุบันนี้สิ่งเหล่านั้นได้รื้อทิ้งหมดแล้วและสร้างขึ้นใหม่ทดแทนแข็งแรง
ถาวร สิ่งสำคัญ คือ พระบรมธาตุเจดีย์ศรีพระมหาโพธิ์อุโบสถหลังใหม่ชื่อว่า ศรีนครินทรบรม ศาลา
การเปรียญกาญจนาภิเษกและยังมีกุฏิสร้างแบบถาวรอีก ๑๐ กว่าหลัง สถานที่พยาบาลประจำ (อนามัย)

- ทำเนียบเจ้าอาวาส

๑. พระวิจิตรธรรมภาณี
๒. พระมหาประหยัด
๓. พระครูเจตตะยาพิทักษ์
๔. พระครูกิตติวัฒน์ โณบล

ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ศาสนสถาน/สังคคีติที่อื่นเป็นที่เคารพ ศรัทธา เลื่อมใสของประชาชน

พระบรมธาตุเจดีย์ศรีมหาโพธิ์ เป็นแบบจำลองมาจากพระเจดีย์พุทธคยา ประเทศอินเดีย เป็นสถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ รอบองค์พระธาตุเป็นกำแพงแก้วซึ่งทั้ง ๔ มุมของกำแพงแก้วได้ประดิษฐาน พระเจดีย์ขนาดเล็กอีก ๒ องค์ ภายในองค์พระธาตุมีประตูทางเข้าทั้ง ๔ ด้าน มีขนาดใหญ่มากฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ ๑๘ เมตร สูง ๖๑ เมตร

มูลเหตุการสร้าง

สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานกึ่งพุทธกาล ๒๕ พุทธศตวรรษ ลักษณะพระธาตุเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีสององค์สร้าง ครอบกัน องค์เล็กได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุเป็นองค์อันคณาตุอัญเชิญจากประเทศศรีลังกา เจ้าพระคุณ สมเด็จพระมหาวิระวงศ์ ดิสสมหาเถระ ได้ประทานพระบรมสารีริกธาตุไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๓๘๘ ด้วยประสงค์ให้ชาวอุบลสร้างพระธาตุเจดีย์เป็นที่ประดิษฐานมั่นคง ทั้งให้เป็นมรดกแห่งยุค ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ และเริ่มการสร้างธาตุ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ เวลา ๑๑.๑๕ น. งานก่อสร้างพระธาตุแล้วเสร็จเกือบสมบูรณ์ มีฐาน ๔ เหลี่ยม ฐานกว้าง ๕ เมตร สูง ๑๑ เมตร สร้างเสร็จสมบูรณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ เวลา ๑๕.๐๐ น. เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาวิระวงศ์อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นประดิษฐานยังองค์ พระบรมธาตุเจดีย์มหาโพธิ์ และต่อมาได้สร้างพระบรมธาตุองค์ใหญ่ครอบพระบรมธาตุองค์เล็ก ความกว้างด้านละ ๑๘ เมตร ขุดจากฐานพระบรมธาตุองค์ใหญ่เป็นปทุมฤกษ์ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ต่อมาคณะสงฆ์และทายกทายิกา พ่อค้าประชาชนและข้าราชการ มีความเห็นพร้อมกันทุกฝ่ายให้จัดสร้างฉัตรพระบรมธาตุเจดีย์ ศรีมหาโพธิ์ขึ้น โดยจัดทำเป็นฉัตรทองคำ ๕ ชั้น ลงรักปิดทองส่วนบนยอดฉัตรทำเป็นรูปดอกบัวตูมนั้น เป็นเนื้อทองคำแท้ ๓๑ บาท และพร้อมกันยกฉัตรทองคำในวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ เวลา ๐๘.๕๘ น. เป็นพระบรมธาตุศรีมหาโพธิ์องค์ปัจจุบัน